

CUPRINS

CAPITOLUL 1

NOȚIUNI GENERALE DESPRE DREPT ȘI LEGISLAȚIE. LOCUL DREPTULUI COMUNICĂRII ÎN CADRUL ȘTIINȚELOR JURIDICE

1.1. Științele juridice. Conceptul dreptului.....	11
1.2. Norma juridică.....	15
1.3. Relația dintre drept, morală și deontologie în domeniul comunicării publice	16
1.4. Locul Dreptului comunicării în cadrul științelor juridice.....	21
1.5. Principiile dreptului comunicării.....	24

CAPITOLUL 2

PRINCIPIILE DREPTULUI COMUNICĂRII

2.1. Principiul legalității	30
2.2. Principiul egalității în drepturi	31
2.3. Principiul bunei-credințe	32
2.4. Principiul adevărului	33
2.5. Principiul corecteii informării a opiniei publice.....	35
2.6. Principiul libertății de exprimare.....	36
2.7. Principiul prezumției de nevinovăție.....	38
2.8. Principiul responsabilității și răspunderii	40
2.9. Principiul imparțialității și obiectivității.....	41
2.10. Principiul secretului profesional sau al secretului de serviciu.....	42
2.11. Principiul umanismului	44
2.12. Principiul accesului liber la informații	45
2.13. Principiul dreptului de autor sau al comunicării autorizate.....	46

CAPITOLUL 3

LIBERTĂȚILE COMUNICĂRII ÎN CONTEXTUL DREPTURILOR OMULUI

3.1. Drepturile omului, libertățile publice și drepturile cetățenești	49
3.2. Libertățile comunicării (și ale expresiei): Libertatea conștiinței, libertatea de exprimare, dreptul la informație, dreptul la viața intimă, familială și privată	53
3.2.1. Libertatea conștiinței	53
3.2.2. Libertatea de exprimare	55
3.2.3. Dreptul la informație	59

3.2.4. Dreptul la viața intimă, familială și privată	63
CAPITOLUL 4	
LIBERTATEA DE EXPRIMARE ȘI LIBERTATEA PRESEI	
4.1. Distincția dintre libertatea de exprimare și libertatea presei	67
4.2. Importanța libertății presei	68
4.3. Obiectul libertății de exprimare prin presă	69
4.4. Regulile juridice referitoare la libertatea cuvântului și la libertatea presei în România	70
4.5. Reglementările legislative ale audiovizualului românesc	75
CAPITOLUL 5	
ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC	77
5.1. Care sunt informațiile de interes public	79
5.2. Care sunt restricțiile privind liberul acces la informațiile de interes public	80
5.3. Procedura obținerii informațiilor de interes public	82
5.4. Termenele de comunicare	83
5.5. Căile de atac	84
5.6. Concluzie.....	86
5.7. Dispoziții speciale privind accesul mijloacelor de informare în masă la informațiile de interes public.....	87
5.8. Sancțiuni.....	88
CAPITOLUL 6	
PROTECȚIA JURIDICĂ A DATELOR CU CARACTER PERSONAL ÎN COMUNICAREA PUBLICĂ	
6.1. Definiții legale (potrivit GDPR).....	90
6.2. Cadrul juridic	91
6.3. Atribuțiile Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal autorității de supraveghere.....	92
6.4. Principiile de aplicare ale GDPR	93
6.5. Contextualizări:	94
6.6. Obligațiile operatorilor de date cu caracter personal.....	96
6.7. Drepturile persoanei vizate în contextul prelucrării datelor cu caracter personal.....	97
CAPITOLUL 7	
REGIMUL JURIDIC AL PRESEI	
7.1. Dreptul comunicării și Dreptul mass-media.....	103
7.2. Codul deontologic al ziaristului adoptat de Clubul Român de Presă	107
7.3. „Yellow journalism”	110
7.4. Drepturile și obligațiile jurnaliștilor	110

CAPITOLUL 8**RELAȚIA PRESEI CU JUSTIȚIA**

8.1. Răspunderea juridică a jurnaliștilor - obiect al controverselor legislative.....	117
8.2. Răspunderea disciplinară a jurnalistului.....	118
8.3. Răspunderea patrimonială a jurnalistului	119
8.3.1. Răspunderea patrimonială a jurnalistului fata de angajator	119
8.3.2. Răspunderea patrimonială a jurnalistului fata de terți	119
8.4. Răspunderea contravențională și penală.....	120
8.5. Delictelor de presă.	121

CAPITOLUL 9**INFRAȚIUNILE DE OPINIE CARE POT ADUCE ATINGERE
DEMNIȚĂȚII PERSOANEI**

9.1. Demnitatea, atribut esențial al persoanei.....	125
9.2. Judecăți de valoare și afirmații factuale	127
9.3. Infrațuniile de opinie	128
9.3.1. Particularitățile infrațunilor de opinie săvârșite prin presă.....	129
9.4. Delicte (infrațuni) contra demnițării: calomnia și insulta	131
9.4.1. Repararea pe cale civilă a prejudiciului produs prin săvârșirea faptelor de insultă sau de calomnie (dezincriminate în penal)	131
9.4.2. Insulta. Concept și caracterizare prin prisma vechiului Cod Penal.....	132
9.5. Calomnia	134
9.5.1. Calea procesului civil pentru sancționarea faptelor de insultă sau calomnie.	135
9.6. Incitarea la ură sau discriminare (art.369 Noul cod Penal)	135
9.7. Infrațuniile de opinie din O.U.G. nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infrațuni de genocid contra umanității și de crime de război.....	137
9.7.1. Simboluri fasciste, rasiste sau xenofobe (art. 4)'	139
9.7.2. Promovarea cultului unor persoane sau ideologii interzise (art. 5)	143
9.7.3. Negaționismul (art. 6).....	144
9.8. Infrațuni contra autorității	145
9.8.1. Ultrajul.....	146
9.9. Infrațuni (delicte) contra siguranței statului	147
9.10. Infrațuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială.....	150

CAPITOLUL 10**COMUNICAREA PRIN PUBLICITATE
DREPT ȘI LEGISLAȚIE ÎN DOMENIUL PUBLICITĂȚII**

10.1. Advertising-ul (publicitatea)	157

10.2. Publicity	157
10.3. Funcțiile publicității.	158
10.4. Domeniul de reglementare juridică a publicității	159
10.5. Publicitatea înșelătoare.....	162
10.6. Publicitatea comparativă	163
10.7. Domeniile sensibile ale publicității	164
10.7.1. Publicitatea destinată minorilor	164
10.7.2. Publicitatea pentru tutun	164
10.7.3. Publicitatea pentru medicamente.....	164
10.7.4. Publicitatea pentru produsele alcoolice	164
10.8. Controlul publicității	165
10.8.1 Organismele de control.....	165
10.9. Regulile publicității audiovizuale.....	166
10.9.1. Reguli	166
10.9.2. Întrerupere	167
10.9.3. Condiții	167
10.9.4. Condițiile publicității și a teleshoppingului pentru băuturi alcoolice	168
10.9.5. Conținuturi dăunătoare	168
10.10. Procedura în cazul sesizării unei încălcări a regulilor privind publicitatea	168

CAPITOLUL 11

LIBERTATEA DE EXPRIMARE PE INTERNET

11.1. Internetul - sursă de comunicare	171
11.2. Documente internaționale privind libertatea de exprimare prin Internet.....	172
11.3. Necesitatea reglementării juridice în domeniul internetului	174
11.4. Factorii care contribuie la încurajarea libertății de exprimare prin intermediul Internetului	175
11.5 Internetul și protecția receptorilor de conținuturi pe internet.....	176
11.6. Autoreglementarea	178
11.7. Sistemele de verificare a vârstei utilizatorilor	179
11.8. Reținerea și conservarea datelor de trafic, de către furnizorii de servicii Internet („Data Retention”).....	180
11.9. Reglementarea juridică a conținuturilor în internet în Uniunea Europeană și în diverse state ale lumii	181
11.10. Reglementarea conținuturilor în internet în România	182
11.10.1. Legea nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe	182

CAPITOLUL 12

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

12.1. Reglementările, organizarea și funcționarea CNA	185
12.2. Atribuții privind acordarea licențelor audiovizuale și a autorizațiilor de retransmisie	190

12.3. Atribuții de reglementare în domeniul audiovizualului.....	192
12.4. Atribuții privind controlul respectării obligațiilor revenind titularilor licențelor de emisie și a condițiilor tehnice din decizia de autorizare, constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor în domeniul audiovizualului	193

CAPITOLUL 13

SCURTE CONSIDERAȚII PRIVIND REGIMUL JURIDIC AL DREPTULUI DE AUTOR

13.1. Considerații generale.....	195
13.2. Titularii dreptului de autor	196
13.3. Obiectul dreptului de autor.....	196
13.4. Conținutul dreptului de autor	199
13.5. Apărarea drepturilor de autor	202

CAPITOLUL 14

COMUNICAREA ÎN CADRUL INSTITUȚIILOR PUBLICE

14.1. Concept și modalități de comunicare în și dinspre instituțiile publice	203
14.2. Barierele comunicaționale.....	205
14.3. Comunicarea interpersonală în administrația publică	206
14.4. Comunicarea externă a administrației publice	207
14.4.1. Comunicarea între instituția publică și cetățeni	208
14.4.1.1. Comunicarea între funcționarul public și cetățean	210
14.5. Dezvoltarea Sistemului Informațional al Administrației Publice.....	211

CAPITOLUL 15

TRANSPARENȚA DECIZIONALĂ

15.1. Autoritățile și instituțiile administrației publice centrale și locale cărora le revine obligația de transparență decizională:.....	215
15.2. Mecanismele de participare a cetățenilor	216
15.3. Etapa prealabilă a consultărilor:	217
15.4. Desfășurarea procedurii de consultare publică în vederea elaborării unui proiect de act normativ, respectiv participării la luarea deciziilor	222
15.5. Publicarea documentelor aferente procedurii de consultare publică	224
15.6. Etapa post consultare publică.....	225

ANEXA 1 - Decizia Consiliul Național Al Audiovizualului nr. 220 din 24 februarie 2011 (*actualizată*) privind Codul de reglementarea conținutului audiovizual	227

ANEXA 2 - CODUL DEONTOLOGIC UNIC AL PRESEI	259

REFEERINȚE BIBLIOGRAFICE	263